



Lotten Backström
Trafikplanering
08-508 262 15
lotten.backstrom@stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2013-05-20

Trafikantsäkerheten vid Högdalens tunnelbanestation. Svar på skrivelse från Malte Sigemalm (S).

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Malte Sigemalm (S).

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Mattias Lundberg
Avdelningschef

Erika Björnsson
Enhetschef

Sammanfattning

I en skrivelse till trafik- och renhållningsnämnden önskar Malte Sigemalm (S) att trafikkontoret redogör för samt tillsammans med SL ser över trafiksäkerheten vid Högdalens tunnelbanestation.

Bussterminalen vid Högdalens centrum är en så kallad lamellterminal, vilket ger ett gott utnyttjande av befintlig yta men samtidigt innebär många korsningspunkter mellan bussar och gående med olycksrisker som följd.



Utöver hållplatser i terminalen finns det även busshållplatser längs Skebokvarnsvägen. När bussarna släpper av resenärerna där korsar de flesta Skebokvarnsvägen utan att använda befintligt övergångsställe. Många på platsen rör sig skyndsamt eller springer. Rörelser sker i första hand med tunnelbaneingången som målpunkt, alternativt någon av bussplattformarna.

Flertalet av de olyckor som sker inom terminalområdet beror på den höga kantstenen. Trafikkontoret avser att kontrastmarkera kantstenen i ett försök att uppmärksamma trafikanterna på kanten för att på så sätt minimera snubbelolyckorna.

Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden godkänner detta utlåtande som svar på skrivelsen från Malte Sigemalm (S). Skrivelsen i sin helhet framgår av bilaga 1.

Bakgrund

Högdalens centrum är en viktig knutpunkt för kollektivtrafik med bussterminal och tunnelbanestation. Många trafikanter byter färdmedel här. Kontoret kan konstatera att det är en trafikintensiv miljö med många trafikantgrupper. Med anledning av detta har kontoret valt att studera platsen. Högdalens centrum är beläget enligt kartan nedan, se rött kryss.



Bild 1: Högdalens centrum

Bussterminalen är utformad med lamellhållplatser, vilket innebär att varje påstigningshållplats kan ha flera linjer och att avgångarna samordnas för ett maximalt utnyttjande av utrymmet. Lamellterminalen ger ett gott utnyttjande av befintlig yta men innebär samtidigt många korsningspunkter mellan bussar och gående. Ytans utformning illustreras i bild 2.

Bilden illustrerar dagens lösning vid Högdalens centrum samt placering av övergångsställen. Högdalens bussterminal trafikeras av linjerna 143, 165, 167, 172, 190, 195, 744 och 906. Förbi terminalen passerar Skebokvarnsvägen där ytterligare en hållplats är placerad. Allmän trafik är tillåten på Skebokvarnsvägen. Skebokvarnsvägens körbana är drygt 11 meter bred och gångbanan på den södra sidan är cirka 2,3 meter bred. En trafikräkning från 1999 visar att det då gick cirka 8 000 fordon/dygn på Skebokvarnsvägen.

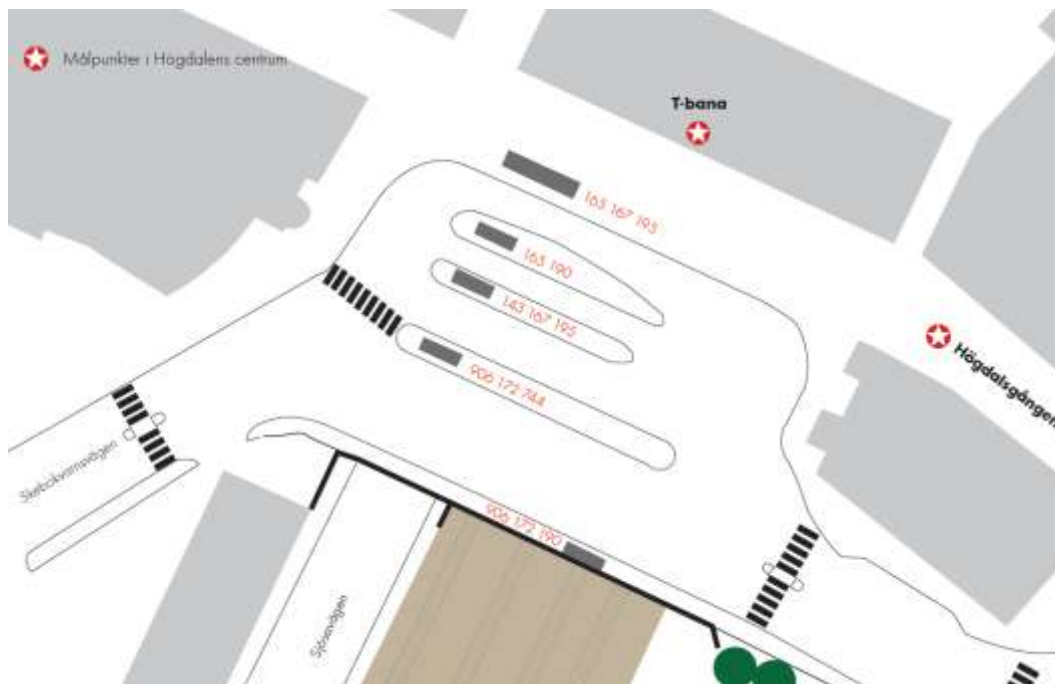


Bild 2: Utformningen vid Högdalens centrum

Befintlig situation

Observationer

Observationer visar att en stor andel av personerna på platsen rör sig skyndsamt eller springer. Rörelser sker i första hand med tunnelbaneingången som målpunkt, alternativt någon av plattformarna. Rörelserna bedöms vara något fler från tunnelbana till buss under eftermiddagen och något fler från buss till tunnelbana på förmiddagen. Observerade fotgängarrörelser redovisas i bild 3.

Då detta är en knutpunkt för byten mellan buss och tunnelbana har många bråttom och väljer den kortaste vägen till sin målpunkt. Detta innebär att trafikanterna ofta springer mellan bussplattformarna.

Den sydligaste busshållplatsen är lokaliserad på Skebokvarnsvägen där vanlig fordonstrafik är tillåten, se bild 2. När bussarna släpper av resenärer korsar dessa Skebokvarnsvägen utan att använda övergångsstället som är placerat en bit framför bussen, se bild 4.

Under observationerna sågs personbilar stanna för fotgängare och hastigheterna på buss och biltrafik uppskattades som relativt låg.

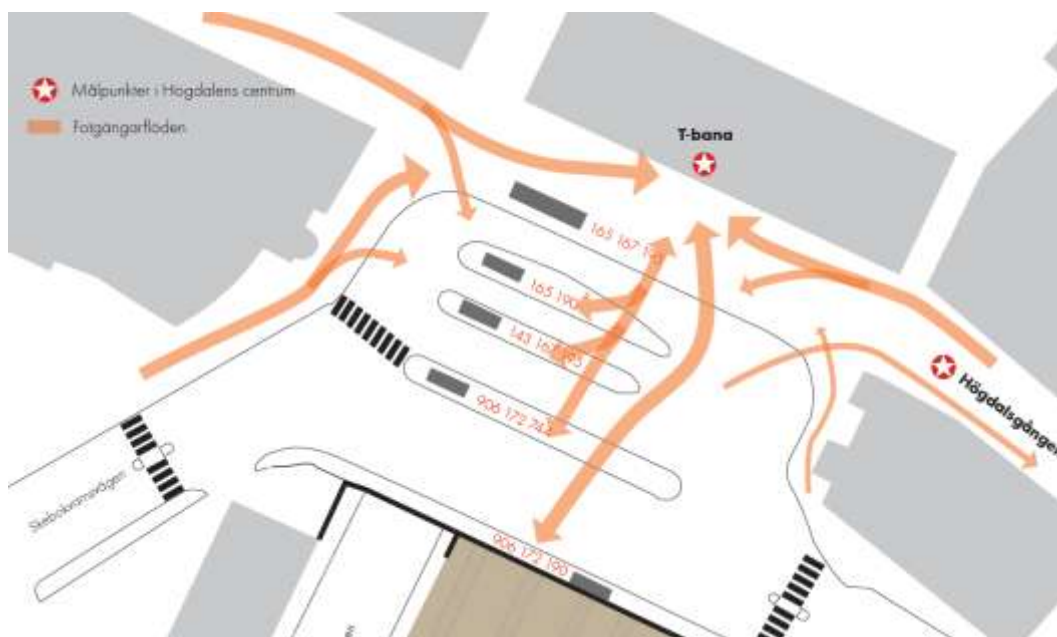


Bild 3: Observerade fotgängarrörelser



Bild 4: Foto vid hållplatsen på Skebokvarnsvägen

Olycksstatistik

På platsen har det 2007–2012 skett 25 olyckor, se bild 5. Av de 25 olyckorna var 17 singelolyckor för gående, 3 som skadades i bussen, 1 gående skadades när bussen svängde från hållplatsen, 2 skadades i upphinnandeolyckor, 1 skadades när personen klev av cykeln samt 1 motocyklist som körde på en trottoarkant.

Flertalet olyckor verkar bero på kantstenen i bussterminalen. Fotgängare har inte uppmärksammat att kantstenen vid hållplatserna är hög och har snubblat på den.

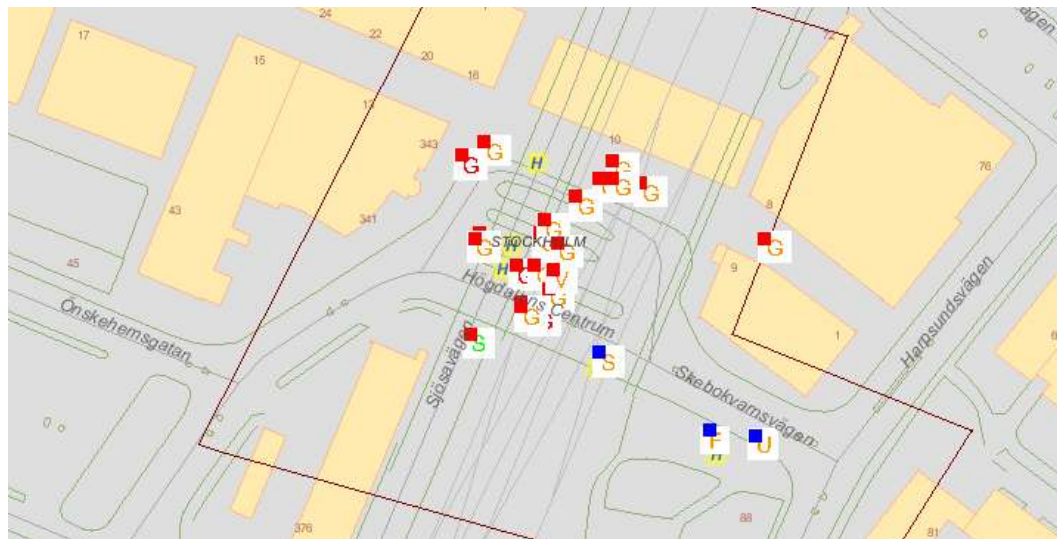


Bild 5: Olycksstatistik från Strada. G = Fotgängare/cykel/moped, K = Korsande (motorfordon), F = Fotgängare (Motorfordon), U = Upphinnande (motorfordon), S = Singel (motorfordon), A = Avsväng (motorfordon), V = Övriga

Trafikkontorets synpunkter

Observationerna på plats visar tydligt att de gående inte använder sig av de befintliga övergångsställena utan passerar Skebokvarnsvägen där det passar dem. På väg mot tunnelbaneingången passerar man bussterminalens lameller var som helst till och från sin busshållplats.

Sikten för busstrafiken vid terminalen är god och då det krävs en svängrörelse för busstrafiken att köra in på terminalen bör även hastigheten vara låg, se bild 6. Busstrafiken färdas alltid från ett och samma håll vilket gör att fotgängarna vet vilket håll de ska titta åt innan de korsar busstrafikens körbana.

Statistiken från Strada visar att det inte sker många allvarliga olyckor på platsen. Olyckorna, där fotgängare är inblandade, är till övervägande del snubbelolyckor inom terminalområdet. Dessa typer av olyckor borde kunna minimeras med hjälp av en kontrastmarkering. Mellan år 2007 och 2012, enligt statistik från Strada, har det endast skett en olycka orsakad av påkörning från svängande bussar där busskarossen svängt in på plattformsytan.



Bild 6: Foto över Högdalens bussterminal

Skebokvarnsvägen är bred och en buss kan med lätthet passera bussar som står vid hållplatserna på ömse sidor om vägen. När fotgängare springer över gatan framför eller bakom bussen kan det vara svårt för förbipasserande bilister eller bussförare att upptäcka de gående. Att styra om de gående till befintliga övergångsställen tycks svårt eftersom hela den södra sidan används som busshållplats.

Åtgärdsförslag

Kontrastmarkera plattformarna

Då flertalet av de olyckor som skett har berott på den höga kanten vid hållplatsplattformarna så avser trafikkontoret att kontrastmarkera kantstenen. Detta i ett försök att uppmärksamma trafikanterna om kantstenen och på så sätt minimera snubbelolyckorna.

Utredning av en eventuell breddning av gångbanan på Skebokvarnsvägens södra sida och den södra plattformen

Kontoret har för avsikt att utreda möjligheten att bredda gångbanan på Skebokvarnsvägens södra sida och den södra plattformen under 2013 för att möjligen ytterligare förbättra trafiksäkerheten.



SL och bussentreprenören Keolis synpunkter

Kontoret har stämt av förslagen med SL och bussentreprenören Keolis.

Att kontrastmarkera plattformarna ställde sig SL och Keolis positiva till. De ställer sig även positiva till att utreda en breddning av gångbanan på Skebokvarnsvägens södra sida och bredda plattformen då detta skulle uppskattas av resenärerna.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden godkänner detta utlåtande som svar på skrivelsen från Malte Sigemalm (S).

Slut